

FN's verdensmål: Alle virksomheder kan gøre en forskel

Vi har travlt, hvis vi skal nå det til 2030, men alle virksomheder kan gøre en forskel, siger Novozymes' direktør for bæredygtighed, Claus Stig Pedersen.

Det var dengang i 1990'erne, hvor han lå i vandkanten på en ø i Indonesien med sit surfbræt - smurt ind i olie - at Claus Stig Pedersen fandt ud af, hvad han ville med sit liv. Han blev vred over at se naturen blive ødelagt. Han færdiggjorde kemistudiet på DTU med speciale om, hvordan bæredygtige forandringer skal starte i virksomhederne og efterfølgende en Ph.d.-afhandling om integration af bæredygtighed i ledelse og drift af virksomheder hos Brdr. Hartmann, hvor idéerne blev omsat til virkelighed. Det var nytænkning og blev bemærket ude i verden. Også hos Novozymes, der kontaktede ham i 2006.

Novozymes arbejder med bioteknologi og producerer et bredt spektrum af industrielle enzymer, mikroorganismer og biofarmaceutiske ingredienser - og er verdens førende på området.

- I naturen er al biologisk aktivitet drevet af enzymer, der kan nedbryde og opbygge organismer og organisk materiale. Vores forskere finder enzymer og mikroorganismer i naturen fra jungler til arktiske områder. De finder ud af hvilke mikroorganismer, der laver hvilke enzymer, og hvad de kan bruges til. Og det er mange ting. Tøjvask ved lave temperaturer. Nedbrydning af organisk materiale til biobrændsel. Rensning af spildevand. Tilsætning af mikroorganismer til frøene ved såning i landbruget, så sprøjtning, gødning og vanding kan minimeres. Overordnet kan man med produkterne reducere forbrug af energi, vand og kemikalier og opnå en bedre udnyttelse af råvarerne, siger Claus Stig Pedersen.

Novozymes' produkter har således stor direkte anvendelighed i forbindelse med bæredygtighed, og kombineret med Claus Stig Pedersens praktiske erfaring med at omsætte bæredygtighedsvisioner til en del af en virksomheds drift og strategi, bliver der lyttet, når han taler om, hvordan verden kan nå de 17 SDG-mål til 2030.

I 2016 blev han af FN udnævnt til "Local SDG Pioneer" som én af blot 10 på verdensplan. Fordi han har vist vejen til, hvordan man kan operationalisere visionerne, som ellers kan virke flyvske. En af hans kæpheste er, at kun ved at sætte tal på bliver man i stand til at måle virksomhedens status i forhold til SDG-målene og se, hvor mulighederne for forbedringer ligger.

Og lige dér ligger et åbenlyst problem i den måde, som både landes BNP og virksomheders regnskaber opgøres på. Fx på miljøområdet. De såkaldte eksternalitetsomkostninger – ressourceudtømmning, forurening og miljømæssig nedslidning - er ikke medtaget (og producerede varer ville blive dyrere, hvis de var). Der er en regning, der skal betales, men hvis ingen bekymrer sig om det, så får den lov at vokse, og der bliver ikke handlet på det.

- For at vores samfund fungerer, så kræver det et godt samspil af både den finansielle kapital, den sociale og naturkapitalen. Problemet er, at vi kun måler på den finansielle kapital, og derfor styrer vi jo ikke samfundet på en langsigtet hensigtsmæssig måde.

Men en anden side af problemet er også, at mennesker ikke er rationelle - vi er som regel styret af noget følelsesmæssigt, tilføjer han. Man kan godt regne ud, at det her er det bedste at gøre, men hvis folk ikke kan lide det, så sker det ikke.

- Forbrugernes efterspørgsel påvirker virksomhedernes prioriteringer og udvikling. De kunne godt lave bilen, der kører 100 km på literen, men forbrugeren efterspørger den jo ikke. På den anden side af ligningen er der politikerne, som godt ved, hvad der er det rigtige at gøre på den lange bane, men hvis det

er for upopulært, så gør de det ikke, for så bliver de ikke valgt. Men hvis nu politikerne satte en højere pris på CO2-emission fx, så ville det påvirke markedet, så langt flere CO2-venlige løsninger ville komme frem. Så ville de også blive de billigste, og forbrugerne ville efterspørge dem. Så vi kunne godt få det til at gå op i en højere enhed med den rette regulering til at sikre, at de rette produkter bliver de billigste, som forbrugerne gider købe og bruge. Men hvem skal gå først? Det er et meget interessant spørgsmål. Hvad skal der til, for at vi får denne ketchup-effekt udløst?, siger direktøren for bæredygtighed.

Han opfordrer alligevel virksomhederne til at gå i gang med at implementere bæredygtige strategier - uanset om de er små eller store.

- Man skal starte med at tænke stort og langsigtet, og man skal gå i gang nu, for det haster. Især på grund af problemernes omfang, men også fordi der er en meget stærk trend i gang over hele verden med store virksomheder og investorer i front. Bæredygtighed er nu en konkurrenceparameter. I alle virksomheder bør ledelsen tænke over deres rolle i samfundet, og hvordan de kan bidrage mest positivt. Man bliver belønnet lige med det samme af medarbejderne, men også af forbrugerne, som er indstillede på at flytte sig, når løsningerne bliver præsenteret for dem. Alle virksomheder kan gøre en forskel, påpeger Claus Stig Pedersen.

FAKTABOKS

Novozymes har i strategien indarbejdet fokus på syv af FN's 17 verdensmål.

Stop sult. Sundhed og trivsel. Kvalitetsuddannelse. Bæredygtig energi. Ansvarligt forbrug og produktion. Klimaindsats. Partnerskaber for handling.

[Se alle 17 mål her.](#)

CITAT

Hvad skal der til, for at vi får denne ketchup-effekt udløst?

Alle virksomheder kan gøre en forskel

TEKST: Flemming Østergaard